

Vertrekpunte vir 'n Gereformeerde erediens^{*}

Gereformeerdheid as lanseerbasis

Sonder om op besonderhede in te gaan dien die volgende (by almal oorbekende sake) as basis:

- Die vyf **dryfvere van Gereformeerdheid**. (om te lewe voor die oë van God. (*'coram Deo'*); gebonde aan die Woord. (*'Sola Scriptura'*); gerig op die lewe. (*'vocatio'*); bewus van ons swakheid en God se genade. (*'sola fide'* en *'sola gratia'*); en in die krag van die Gees en tot eer van God. (*'soli Deo Gloria'*).
- **God Drie-enig** staan in die middelpunt.
- die **Skrif, tradisie en konteks** dien as uitgangspunte.
- Die sentrale belang van die **werk van die Heilige Gees**.
- Die erediens is **ontmoeting tussen God en mens**.
- klem op die **Woord, Gebed en Sakramente**.
- ruimte vir die **amptelike verkeer tussen Christus en sy gemeente**.
- ruimte waar mense opgeroep word tot **diens**.
- gerig op die **verlede, hede en toekoms**.
- **dialogies** van aard.
- gedra deur **gebed**.
- Die erediens as **fees**.

'n Poging tot verryking (nie bedoel om volledig te wees nie)

- Liturgie moet ook soek na 'n soort **'ekumene'** waaronder verstaan word die **sinvolle gebruik van elemente uit verskillende kerklike tradisies**.
- Die erediens as **handelingsruimte** waar die totale mens in beweging kom. **Liggaamlike, geestelike en simboliese handeling** vorm 'n integrale deel hiervan.
- **Identiteit** wat nie in die eerste plek in die geskiedenis van 'n gemeente, in haar konfessionele band, naam of geboue nie, maar in 'n verhouding met die lewende God wat daaglik konkreet vorm aanneem in **woorde, strukture, simbole, prosesse en dade** van die gemeente.
- beter insig in die **kommunikasiesisteme** van ons tyd.
- **Ingrypende verandering** in die hedendaagse samelewing met volgende eienskappe: die ontwaking van **beeldryke kommunikasie; die belangrikheid van emosionele verhoudings en waardes; en die verbroekeling van nasionale en kulturele grense**.

- Die sogenaamde lewe in die **'global village'**.
- **'new languages of communication'**. Inhoude soos **kerslig, brandgeskilderde glas, spesiale klankeffekte, die misterieuse teenwoordigheid van Christus, gewyde aanbidding, herhalende musiek, nadenke, meditasie en atmosfeer**, dra sterker betekenis in die **audiovisuele era** wat aan die begin van die 21ste eeu in intensiteit toeneem. Mense van die Informasie-era dink meer in die vorm van **prentjies** as in terme van **argumente**, meer in terme van **skoonheid** en **estetika** as blote **rasionaliteit**.
- Die era waarin ons leef word tipeer as: **"The resurgence of fantasy throughout postmodern culture"**. Die volgende merkers is tekens van hierdie **'fantasy'**: 'n oorvloed boeke oor **fantasie en wetenskapsfiksie**; die gewildheid van **futuristiese avontuurfilms**; **'prime time marketability of television fantasies about legendary or invented heroes'**; die media se beheptheid met die **bonatuurlike, die magiese** of die **bizarre**; en **interaktiewe 'CD-ROM'-speletjies** wat deelnemers toelaat om historiese gebeure te verander, nuwe wêreld te skep en hul eie gedragreëls te skryf.
- Dié tyd (begin 21ste eeu) waarin die evangelie gekommunikeer moet word, is gevul met 'n **groter geestelike spekulاسie en kreatiwiteit**. Die uitdagings aan almal wat betrokke is by die aanbidding van eredienste is groter as ooit tevore: **"Old habits are no longer effective to survive daily living"**.
- **Totale kommunikasie** waarin dit gaan oor kommunikasie wat soveel moontlik sintuie betrek wat op **metavlakke** (gesindheid, waarde, liefdevol) kommunikeer; **heelbreinkommunikasie** wat **liggaamlik, deelnemend, transendentiaal, normatief, teleïtief, verbeeldingryk en herinneringstimulerend** is.
- **Inhoudryke, verskilmakende kommunikasie van die evangelie** is iets wat uitgebou kan word deur middel van studie en toerusting, maar **in essensie** bly dit 'n **gawe van God**. Met verwysing na hierdie dimensie van Christelike kommunikasie as 'n bepaalde **a-priori** gaan dit oor die volgende: **"To try to conceal this apriority is to describe a house without referring to its foundations. It is from God that the Christian receives a certain gift of communication, and that gift is both a revelation and an original impulse"**.
- wat ookal in ons wêreld op die vlak van kommunikasie gebeur, moet nie die **'God deur Sy Gees' geïnspireerde kommunikasie onderspeel nie** en dit moet ook deurgaans rekening hou met die feit dat die moderne media op geen manier die **menslike persoonlike kommunikasie** kan vervang nie.
- die **elektroniese media** kan gebruik word om liturgiese simbole en rituele te kommunikeer. Dit moet egter **ondersteunend en aansluitend wees tot persoonlike kommunikasie** (aanbieders in die erediens) en ander konkrete media (brood en wyn by die Nagmaal, water by die Doop, ruwe houtkruis in die auditorium).

***Opsomming uit DD Proefskrif met titel: 'n Prakties-teologiese ondersoek na die gebruik van liturgiese simbole en rituele in die Paassiklus (p. 57- 98). ("Google" die volle tema vir die volledige proefskrif)**

**Koos Uys
Frankfort**